

SPRAWNE RĘCE – PIĘKNA MOWA

W rozwoju dziecka istnieje ścisły związek między sprawnością rąk a mówieniem. Obszar w mózgu odpowiedzialny za aktywność i czucie rąk sąsiaduje z rejonem kierującym ruchami narządów mowy. Usprawnianie dłoni i różnorodne doznania dotykowe pobudzają w korze mózgowej okolice odpowiedzialne za ręce oraz pośrednio ruchowy ośrodek mowy, a więc wspomagają rozwój mowy. Precyzyjne ruchy palców współgrają z dokładnością ruchów narządów mowy, czyli piękną i wyrazistą wymową.

Zabawy manualne przygotowują do pisania, pomagają też wybrać dominującą rękę. Dzieci, które mają mało sprawne dłonie, długo nie wybierają dominującej ręki, często później i z problemami nabywają mowę.

JAK ROZWIJAĆ SPRAWNOŚĆ MANUALNĄ DZIECKA?

Rodzicu!

1. Zadania dostosuj do możliwości dziecka. Niech będą dla niego dobrą zabawą. Nie używaj określeń: *ćwicz, pracuj* to zniechęci każdego.
2. Towarzysz dziecku podczas zabaw, by samotnie nie powiełało błędów. Jeśli trzeba, pomagaj, np. nakładając własne ręce na jego dłonie. Powtarzajcie ćwiczenia, które sprawiają mu trudność.
3. Szukajcie materiałów do zabaw w naturalnym środowisku, np. liści, ciasta itp.
4. Aby przygotować dziecko do pisania, pilnuj, by:
  - prawidłowo trzymało np. kredkę, ołówek,
  - kreśliło np. koła z lewej do prawej, a np. łaseczki z góry na dół.
5. Po zakończeniu zabawy schowajcie przybory, by dziecko z przyjemnością do nich wracało.
6. Dziecko może ćwiczyć z różnymi osobami. Im częściej pracuje, tym bardziej usprawni ręce.

Zrobię to sam

- Dbaj o to, aby dziecko samodzielnie jadło (ucz posługiwania się sztućcami), myło się, ubierało (zapinało guziki, zasuwało zamki, sznurowało i wiązało buty). Dzięki tym często wykonywanym czynnościom w naturalny sposób będzie usprawniało ręce.

Codziennie ćwiczę swoje dłonie i palce

- Witaj się z dzieckiem przez wzajemne uściśnięcie dłoni. Głaszcz i masuj ręce dziecka (wykorzystaj zabawy paluszkowe, np. *Tu sroczka, Idzie kominiarz*).
- Wykonujcie wspólnie domowe czynności: pranie, przypinanie ubrań klamerkami, mycie naczyń gąbką, lepienie pierogów, kulanie kłusek w dłoniach, wałkowanie ciasta, wycieranie szmatkami z zanurzeniem ich w wodzie i wyżymaniem.
- Segregujcie drobne przedmioty, np. wrzucajcie je do butelek z otworem o różnej średnicy (zaczynajcie od największych).
- Nawlekajcie na sznurek koła, korale itp.
- Zwijajcie włóczkę, sznurki, druciki w kłębki.
- Przeciskajcie przedmioty przez otwory w gąbce, materiale.
- Gniećcie i drzyjcie gazety.

Nasze gry i zabawy

- Wzajemnie odgadujcie rysowane palcem na plecach wzory (koło, kwadrat, kwiat itd.).
- Budujcie wysokie wieże z klocków, patyczków itp.
- Wspólnie grajcie, np. w bierki, pchelki; rzucajcie kostką do gry, z ruchem przekreślenia nadgarstka.
- Łapcie i rzucajcie piłkę.

Z plastyką i techniką za pan brat

- Rysujcie kredą na tablicy, chodniku, świecą na kartce i malujcie ją później farbami, kredkami ołówkowymi, świecowymi, pastelami. Zwracaj uwagę, aby dziecko zawsze prawidłowo trzymało kredki.
- Wykorzystujcie zabawy z książek *Rysowane wierszyki* Wandy Szumanówny lub Ewy Skorek.
- Odrysowujcie i zamalowujcie dłonie oraz inne kształty.
- Bawcie się w kalkowanie.
- Malujcie własne ciała specjalnymi farbami; rękami na dużych powierzchniach papieru; pędzlem i farbami wodnymi, plakatowymi.
- Zróbcie stemple z ziemniaków.
- Lepcie z masy solnej, plasteliny, modeliny, piasku kinetycznego.
- Wyklejajcie z użyciem różnych materiałów: papieru, waty itd.
- Tnijcie nożyczkami od 2. roku życia (zaczynajcie od nożyczek z odbijakiem).
- Składajcie papier: łódkę, czapkę itp.
- Wspólnie majsterkujcie: wbijajcie gwoździe, wkręcajcie śrubki itp.
- Przygotuj dziecko do pisania poprzez:
  - » wodzenie palcem po literach i cyfrach napisanych na różnych powierzchniach falistej, szorstkiej itp.,
  - » pisanie palcem w powietrzu, na piasku, palcem zanurzonym w farbie najpierw elementów liter (łasek, kół itd.), potem liter i cyfr zawsze we właściwym kierunku.